

Statsbudsjettet 2022

Årets statsbudsjett er strammerne en de siste årene, og det er nødvendig og riktig med en innstramming.

Samtidig er det viktig å påpeke av vår næringspolitiske undersøkelse fra august i år viser at spesielt deler av reiseliv og industri trenger inntil 2 år med korona-støtte for å komme videre. Derfor er tilskuddet til kommuner med næringsliv som sliter, viktig. Det er også viktig at regjeringen under dannelse har signalisert videreføring av korna støtte ut året.

Finans

Lettere å ansette i gründerbedrifter

Regjeringen foreslår at den såkalte opsjonsskatteordningen utvides, noe som gjør det enklere for gründervirksomheter å ansette med bruk av aksjeopsjoner. Utvidelse og forbedring av ordningen vil gi kunne bedre rammevilkår. Dette betyr bedre muligheter for gründerbedrifter med lave lønnsmuligheter å lønne ansatte med aksjer. Skatten kommer ikke før aksjene selges.

Bergen Næringsråds kommentar:

Global Innovation Index viser nok en gang at Norge ligger sist i Norden på innovasjon, mens Sverige ligger helt i verdenstoppen. Det er positivt at Regjeringen nå endrer opsjonsskatteordningen til å ligne mer på den svenske. Dette er et viktig tiltak som vil styrke konkurransekraften for gründere i Norge, og som er i tråd med ønskene fra gründermiljøene.

Blir det videreført av ny Regjering?

Det er knyttet stor skepsis til opsjonsordninger fra nytt flertall, og dermed usikkert.

Økning av Co2-avgift

Regjeringen foreslår, som varslet, å øke Co2-avgiften i 2022. For utslipp i ikke-kvotepiktig sektor økes Co2-avgiften fra 591 kr til 766 kr – som er i tråd med økningen opp mot 2 000kr i 2030. For bensin økes den med 41 øre per liter, fra 1,37 kr til 1,78 kr per liter.

Bergen Næringsråd kommentar:

Bergen Næringsråd er generelt positive til en Co2-avgift, men med en så kraftig økning er det avgjørende at det kommer skatte- og avgiftslettelse på andre områder som sikrer grønn teknologiutvikling og arbeidsplasser. Det ser ut som Regjeringen har fulgt opp forutsetningene i Klimameldingen, gjennom å redusere andre skatter og avgifter tilsvarende.

Blir det videreført?

Senterpartiet har vært sterk motstander av økte Co2-avgifter, og det er dermed knyttet noe usikkerhet rundt dette punktet for neste års statsbudsjett. Spesielt når det gjelder bensin og diesel.

Formuesskatten reduseres noe

Regjeringen foreslår å redusere formuesskatten med en helårseffekt på 535 millioner kroner. Bunnfradraget økes til 1,6 millioner kroner fra 1,5 millioner kroner, og det foreslås å redusere formuesverdien av aksjer og driftsmidler fra 55% av formuesskattegrunnlaget til 50%.

Bergen Næringsråds kommentar:

Vi er skuffet at det ikke kommer ytterligere reduksjoner i formuesskatten, slik Bergen Næringsråd har spilt inn tidligere. For næringslivet på Vestlandet, som har mange familieeide bedrifter, er det viktig med reduksjon og på sikt fjerning av formuesskatten. I vår næringspolitiske undersøkelse blant våre medlemmer i august, sa hele 7 av 10 at formuesskatten bør avvikles.

Blir det videreført?

Nei, generelt vil innstrammingene bli vedtatt og lettelsene ikke vedtatt av ny Regjering.

Gjeninnføring av flypassasjeravgiften

Regjeringen foreslår å gjeninnføre flypassasjeravgiften, etter at den ble satt på pause under pandemien. Ny sats blir 80 kr for reiser i Europa, og 214 kr for andre reiser. Dette gir økning i skatteinntekter på 1,6 milliarder kroner.

Bergen Næringsråds kommentar:

Flypassasjeravgiften er direkte skadelig for næringslivet her i vest. Den rammer trafikkomfang og rutetilbud, og diskriminerer spesielt næringslivet i distriktene i forhold til Oslo-området, og norsk næringsliv i forhold til EU.

Blir det videreført?

Blir trolig vedtatt, fordi det må gjøres budsjettforlik med SV som ønsker flypassasjeravgiften.

Vekstordninger for å få næringslivet i gang igjen

Regjeringer foreslår over 950 millioner kroner som skal bidra til vekst i næringslivet, spesielt reiseliv og andre utsatte bransjer som følge av pandemien. I tillegg tildeles det 330 millioner kroner til kommuner med næringsliv som fortsatt sliter som følge av pandemien.

Bergen Næringsråds kommentar:

Det er positivt at Regjeringen støtter opp om næringslivet som fortsatt sliter tungt som følge av pandemien, og da spesielt reiseliv og andre utsatte næringer.

Blir det videreført?

Mest sannsynlig utvidet fra ny Regjering.

Næring og fiskeri

Nytt tak i nettolønnsordningen

Det foreslås å sette et nytt tak på 189.000 per ansatt i nettolønnsordningen

Bergen Næringsråds kommentar:

Dette innebærer en vesentlig svekkelse av ordningen, og forverring av konkurransesituasjonen for norske sjøfolk.

Blir dette vedtatt:

Mest sannsynlig ikke – nye regjeringspartnere har markert seg mot en slik innstramming

Fortsatt full kompensasjon for Co2-avgift i fiskeri

Bergen næringsråds kommentar:

Positivt for næringen, gir tid til omstilling.

Blir dette vedtatt:

Klart ja

Reduserer rammen for særskilte låneordningen for å finansiere bygging av miljøvennlige skip i nærskipsfart og fiskefartøy

Budsjettet reduseres fra 600 til 400 mill.

Bergen næringsråds kommentar

Stort behov for finansiering av nybygg, spesielt i nærskipfarten. Dette gjør denne flåtefornyelsen vanskeligere.

Blir dette vedtatt?

Mest sannsynlig ikke

Foreslår forenklinger i rapporteringsreglene for norske oppdragsgivere som benytter utenlandske oppdrags- eller arbeidstakere.

Bergen næringsråds kommentar:

Dette er forenklinger vi har ønsket lenge. De er viktige for store deler av vårt næringsliv, som er avhengig av utenlandsk og flerkulturell arbeidskraft.

Blir dette vedtatt?

Kanskje ikke – ny regjering er ikke interessert i oppmyking her

Olje- og energi

Følger opp kraftskatteforslag

Regjeringen følger opp varslet overgang fra periodisering til kontantstrømskatt i vannkraftanlegg.

Bergen næringsråds kommentar:

Dette er positivt, fordi det bidrar til likere behandling av vår største sektor for fornybar energi og fossil-sektoren.

Blir dette vedtatt?

Ja, bred enighet

Innfører vindkraftskatt

Regjeringen legger opp til en ny ekstraskatt på vindkraftanlegg

Bergen næringsråds kommentar

Dette bidrar til at vindkraft blir behandlet noen likere annen kraftproduksjon. Naturinngrep og det konkurransedyktige kostnadsnivået som bransjen nå har gjør at dette ikke er unaturlig. Det vil gi **rimelig kompensasjon og mulig høyere aksept for tiltakene.**

Blir dette vedtatt:

Ja

Samferdsel

Ikke mer enn 100 mil til planlegging av fellesprosjekt K5 Arna-Voss

Regjeringen har tidligere lekket at der kommer 100 mill til planlegging av veidelen av fellesprosjektet.

Bergen næringsråds kommentar:

Skuffet over at regjeringen ikke har vært raus nok til å gi de planleggingsmidlene en trenger. Utfordrer ny regjering til å ordne opp, og sikre fremdrift – spesiell utfordring til Nils T Bjørke og SP

Positivt at prosjektet konsekvent omtales som fellesprosjekt

Blir dette vedtatt?

Ja, mest sannsynlig – formuleringen i budsjettet er vag nok til å kunne bety at nødvendig planlegging kan gjøres

Én milliard til ny låneordning til Nye Veiers arbeid med Ringeriksbanen.

Bergen næringsråds kommentar:

Svært positivt – fellesprosjektet K5 Arna-Voss burde få samme fleksibilitet

Blir dette vedtatt?

Tja – stor støtte til prosjektet, stor skepsis til Nye Veier fra nytt flertall

Rv. 7/rv. 13 Hardangerbrua i Vestland reduserte bompenger

Bergen Næringsråds kommentar:

Positivt med lavere kostnader for næringslivet

Blir dette vedtatt?

Ja, mest sannsynlig

E 39 Svegatjørn - Rådal fullføres etter planen, og Sotrasambandet starter opp. Bybanen får penger som forutsatt.

Bergen næringsråds kommentar:

I tråd med forventningene og fremdrift

Blir dette vedtatt:

Ja

290 mill til investeringstilskudd i ny tilskuddsordning til investering i fylkesveier

Bergen næringsråds kommentar:

Svært positiv ordning varslet i NTP. Vestland fylke må være på for å ta del i ordningen. Vi er bekymret for om fylket har tilstrekkelig økonomisk handlefrihet til å kunne delta i ordningen

Blir dette vedtatt?

Ja – muligens styrket

Statlig delgaranti for bompengelån

Regjeringen legger nå opp til at staten på visse vilkår kan stille selvskyldnergaranti for inntil 50 pst. av bompengelånet i nye riksveiprojekter.

Bergen næringsråds kommentar:

Dette betyr at fylkenes garantiansvar lettes, og at rentekostnadene for bomprosjekt reduseres noe. Viktig for å realisere Bergen-Voss og Hordfast. Størst potensiell betydning for Fjellinjen i Oslo som ikke har kommunal garanti.

Blir dette vedtatt

Ja

Klima og miljø

Klimainvesteringsfondet Nysnø får 900 millioner kroner, 200 millioner kroner mer enn i årets budsjett. 900 millioner kroner som skal investeres i grønne norske virksomheter.

Bergen næringsråds kommentar:

Dette er positivt, og potensielt viktig for kapitalisering av regionens grønne bedrifter. Likevel lite i den store sammenheng.

Blir dette vedtatt?

Mest sannsynlig med tillegg.

Opprydning Lungegårdsvann

Regjeringen foreslår å bevilge til sammen 107,3 millioner kroner til opprydning av forurenset sjøbunn i Store Lungegårdsvann i Bergen.

Bergen næringsråds kommentar:

Hurra

Blir dette vedtatt?

Ja

Kunnskap/utdanning/kompetanse

Midler til å sikre frafall fra videregående skole

Regjeringen foreslår å gi 403 millioner kroner for å sikre at unge fullfører videregående skole. I tillegg gis det ca. 100 millioner kroner til ekstra naturfagsatsing.

Bergen Næringsråds kommentar:

Å sikre frafall i videregående skole og øke satsingen på naturfag er viktige tiltak for å sikre kompetanse i næringslivet fremover, og ikke minst forberede næringslivet på det grønne skiftet.

Blir det videreført?

Ja

Arbeids- og sosial

Jobbfradrag for unge

Regjeringen foreslår en skattelette med inntil 5170 kr for unge mellom 17 år og 29 år.

Bergen Næringsråds kommentar.

Dette var en av de punktene fra statsbudsjettet som Regjeringen spesielt la frem. Vi er usikre om dette tiltaket vil ha en reell effekt for næringslivet.

Blir det videreført?

Trolig ikke. Tiltak som bare har støtte i høyresiden av Stortinget.

Utenriks

Arbeidet med menneskerettigheter styrkes

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til arbeidet med menneskerettigheter med 100 millioner kroner, til 899 millioner kroner.

Bergen Næringsråds kommentar:

Det er svært positivt at Regjeringen ønsker å øke innsatsen for å styrke menneskerettighetene, og da spesielt fokus på yringsfrihet og journalisters frihet. Denne satsingen er i tråd med vårt prosjekt Future Proof, som er Bergen Næringsråd og Raftostiftelsens samarbeidsplattform for næringsliv og menneskerettigheter.

Blir det videreført?

Ja

Svak eksportsatsing

Regjeringen foreslår at støtteordningene i Innovasjon Norge og eksportfinansieringsordningene videreføres på et høyt nivå. Regjeringen prioriterer deltakelse i EU-programmet InvestEU i perioden 2021-2027, slik at norske bedrifter får økt tilgang til kapitalvirkemidler som kan utløse samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter.

Bergen Næringsråds kommentar:

Vi er skuffet av Regjeringen som ikke satser mer for å øke norsk eksport. Norge har et av de største handelsgapene blant OECD-landene og det er derfor helt avgjørende å øke norsk eksportsatsing fremover.

Helse

Haukeland universitetssjukehus

Regjeringen bevilger tilskudd til etablering av protonbehandling på Haukeland universitetssjukehus i Helse Bergen. Senteret skal stå ferdig i 2023/2024. I tillegg gis det midler til oppgradering av sentralblokken, og nytt barne- og ungdomssykehus (fase 2).

Bergen Næringsråds kommentar:

Vi er glade for å se at Regjeringen gir midler til viktige prosjekter i og ved Haukeland universitetssjukehus. Helseklyngen rundt Haukeland har blitt et verdensledende miljø, og nødvendige oppgraderinger og tilskudd vil bidra til å styrke arbeidet tusenvis av flinke leger, sykepleiere og annet helsepersonell gjør hver eneste dag.

Blir det videreført?

Ja

Videreføring av midler til Verdensdagen for psykisk helse

Regjeringen foreslår videreført bevilgningen til Verdensdagen for psykisk helse for å nå spesielt innvandrere og arbeidslivet med 7,3 millioner kroner i 2022. Regjeringen trekker frem samarbeidet med bl.a. Bergen Næringsråd, dytt.no, Norsk Friluftsliv og Mir.

Bergen Næringsråds kommentar:

Vi er svært glade for at vi også i 2022 får 7,3 millioner kroner til dette viktige prosjektet.

Blir det videreført?

Ja

Utprøving av pasientenes legemiddelliste

Regjeringen foreslår å styrke arbeidet med pasientens legemiddelliste med 57,9 millioner kroner i 2022. Listen er en oversikt over legemidlene som pasienten skal ta, og for første gang får både fastleger og leger på sykehus tilgang til den samme oversikten i sanntid. Ordningen prøves nå ut i Bergen.

Bergen Næringsråds kommentar:

Positivt. Dette sikrer kvaliteten på behandling med legemidler, og er et stort løft for pasientsikkerheten.

Blir det videreført?

Ja